

Dk. John Oswalt, Isaya, Kikao cha 8, Isa. 14-16

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. John Oswalt katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba nane, Isaya sura ya 14 hadi 16.

Kweli, saa iliyo ukutani inaonekana kuwa inasema saa saba. Kwa hiyo, hebu tuanze. Tuombe pamoja.

Katika msimu huu wa Kushukuru, Bwana, mioyo yetu imegeuzwa kwa yote tuliyo nayo ya kushukuru. Zaidi ya yote, tunashukuru kwa ajili ya Bwana Yesu. Asante, Bwana Yesu, kwa kuwa umekuja bure. Kwa hiari, ninyi ambao ni uzima wenyewe kuwa kifo kwa ajili yetu. Asante. Asante kwa ahadi ya uzima wa milele.

Asante kwa uwepo wa Roho Mtakatifu katika maisha yetu ili kutuwezesha kuishi maisha yako katika ulimwengu huu siku hadi siku. Asante kwa uumbaji huu mzuri na uzuri wake wote. Utaratibu wake wote, maajabu yake yote.

Asante kwa nchi hii nzuri ambayo umetupa. Asante kwa wale ambao wametangulia mbele yetu ambao wamekuwa waaminifu kwako na kutupa neno la wokovu na la matumaini. Asante.

Asante kwa mji huu mdogo huko Kentucky, kwa yale ambayo umetimiza hapa kwa miaka mia moja ishirini na mitano iliyopita. Tunakushukuru kwa Chuo Kikuu cha Asbury na Seminari ya Asbury. Tunakushukuru kwa Jumuiya ya Francis Asbury.

Tunakushukuru, Bwana, kwa ajili ya mashirika mengine yote hapa mjini. Nenda, rasilimali za uinjilisti, wengine wakifikia ulimwengu uliopotea. Asante, Yesu.

Asante kwa uhuru tulionao wa kuja hapa jioni hii na kujifunza neno lako. Na tunawaomba ndugu na dada ulimwenguni kote ambao hawafurahii uhuru huu na bado wameazimia kukupenda na kukuabudu na kuishi kwa ajili yako, hata ikiwa itamaanisha kifo. Asante kwa uaminifu wao.

Nasi tunaungana nao na kuwaomba kwamba utawatia moyo na kuwatia nguvu, uwawezeshe kusimama. Na kisha tunajiombea jioni hii. Kwa mara nyingine tena, Bwana, tafadhali utufungulie neno lako.

Tusaidie kwamba tunapojifunza, kila mmoja wetu asikie sauti yako ikisema nasi, ikitupa changamoto, ikituhukumu, ikitutia moyo, ikituongoza. Lolote ulilo nalo kutuambia, Ee Bwana, tunakuambia, liseme nasi tutakushukuru kwa jina lako. Amina.

Naam, ni furaha kuwaona kila mmoja wenu hapa tena jioni hii licha ya mvua na giza na mambo hayo yote. Asante kwa kuja. Tunamtazama Isaya na hakika tutakutana kwa wiki nne zijazo.

Wiki mbili za mapumziko zilionekana kama muda mrefu. Kwa hiyo ninashukuru kwa majuma manne ambayo tunaweza kukutana pamoja. Tunaangalia jumbe za Isaya kuhusu mataifa.

Nimewaambia kwamba kama ninavyoelewa kitabu hiki, hii ni sehemu ya kwanza ya sehemu ambayo tunaweza kuiita Masomo ya Kuaminiana, kuanzia sura ya 13 hadi 35. Ahazi alishindwa mtihani. Hakumtegemea Mungu.

Alikataa kumwamini Mungu wakati wa changamoto. Na kwa hivyo, ni kana kwamba Mungu anasema, sawa, hebu turudi kwenye kitabu cha kiada. Hebu turejee darasani tuangalie sababu kwa nini unapaswa kuniamini.

Tumesema kwamba kwa njia nyingi, sura ya sita ni kielelezo cha kitabu kizima, maono ya kutokuwa na uwezo wa mwanadamu, maono ya Mungu, maono ya nafsi, na uzoefu wa utakaso. Na inaonekana kwangu kwamba maono ya kutokuwa na uwezo wa mwanadamu, maono ya Mungu, na maono ya nafsi ndiyo tuliyo nayo hapa katika sura ya saba hadi ya 39. Na ufunguo wa kuwa mtumishi wa Mungu ni kuwa na uwezo wa kumwamini.

Kwa hiyo hapa katika sura ya 13 hadi 23, tuna mawaidha ya Mungu. Msiwaamini mataifa. Usiamini ubinadamu.

Na tuliona katika kipindi chetu cha mwisho tulipokuwa tunazungumza kuhusu sura ya 13 na 14, kwamba Babeli ni aina ya kuweka kama ishara ya jumla ya utukufu wa binadamu na nguvu na fahari. Na Mungu alisema katika sura hizo, Babeli itatupwa chini. Tulizungumza mara ya mwisho kuhusu ukweli kwamba kitabu cha Ufunuo kinaonekana kutumia Babeli kwa njia sawa sana.

Katika wakati wa Yohana, Babeli ilikuwa kijiji kidogo kwenye Mto Frati. Haikuwa kwa sehemu yoyote ya mawazo kulinganishwa na Roma, kwa mfano. Na watu wengi wanaamini kwamba Yohana anapotumia Babeli, anazungumza kuhusu Rumi.

Lakini nadhani kwamba Yohana anafuata tu mwongozo wa Isaya na kwamba Babeli ni ishara ya yote tunayozungumzia. Sasa usiku wa leo, katika sura ya 14, mstari wa 24, kwa namna fulani tunarudi duniani. Tunarudi kwenye uhalisi hususa wa kihistoria ambao Yuda ilikuwa ikikabili wakati wa Isaya mwenyewe.

Kwa hiyo, kama ninavyoona katika taarifa ya kwanza chini ya usuli, mataifa ya Ashuru, Ufilisti, Moabu, Shamu, na Israeli yote yanashughulikiwa kati ya sura ya 14,

24 hadi sura ya 17, 11. Kwa hiyo sisi ni aina ya pembe pana. Ubinadamu katika utukufu wake wote, katika kujifanya kwake kuwa Mungu utaanguka.

Pembe pana. Sasa tunafikia mtazamo mwembamba zaidi na kuzungumza sasa juu ya mataifa mahususi ambayo yalikuwa tishio kwa Yuda na pia kwamba Yuda wangeweza kuwa na mwelekeo wa kutumaini kuwakomboa. Kwa hivyo, tunaanza na aya ya 24 ya sura ya 14.

Nataka uone kitu. Rudi kwenye sura ya 13, mstari wa 1. Mstari huo unasema nini? Je, kuna mtu yeyote aliyeisoma? Nini? Oracle. Tafsiri gani nyingine? Unabii.

Ujumbe. Mzigo. Ndiyo.

Tafsiri halisi ya Kiebrania ni mzigo. Lakini inaeleweka ya kwamba huu ni ujumbe ambao Mungu ameuweka juu ya nabii. Na hivyo, tuna hiyo.

Nenda sasa kwenye sura ya 14, mstari wa 28. Mtu fulani alisoma hivyo. Kuna Oracle tena au ujumbe au mzigo au hapo ni.

Lakini sasa angalia sura ya 14, 24. Haipo, sivyo? Hapana. Na ninaamini kwamba kinachoendelea ni kwamba umezungumza juu ya Babeli kama mwakilishi.

Na Babeli, bila shaka, ni mamlaka ya Mesopotamia. Wako kule katika eneo ambalo leo ni Iraq. Na kwa hivyo, Babeli, nadhani, ni mwakilishi.

Na sasa Ashuru ndiyo usemi hususa wa serikali hiyo ya Mesopotamia iliyokuwa ikitisha Yuda wakati wa Isaya mwenyewe. Kwa hivyo tena, tumeenda kutoka kwa pembe-mpana hadi Babeli nyembamba kama ishara, Ashuru kama ukweli wa sasa wa mamlaka ya Mesopotamia ambayo inawatishia. SAWA, sasa basi angalia neno au dhana iliyorudiwa katika mistari ya 24, 26, 27.

Neno lililorudiwa lililokusudiwa, lililopangwa ni nini? Ndiyo. Maneno hayo mawili yaliyokusudiwa na kupangwa yamerudiwa mara tano na sita katika sehemu hii fupi sana. Sasa, unadhani kuna maana gani hapo? Je, Mungu anawaambia nini watu hawa katika Yuda wanaotishwa na milki hii mbaya sana ya Ashuru? Iko mikononi mwake.

Kumbuka nyuma katika sura ya nane, usiite njama kile watu hawa wanaita njama, lakini nifanye mtakatifu. Ikiwa utaogopa kitu, niogope. Kwa hiyo, hapa tena, Mungu anatafuta daima kuinua macho yetu na kutuambia kwamba nyuma ya mambo yote yanayoendelea ulimwenguni, Mungu anafanya kazi na Mungu anatembeza makusudi yake mema.

Sasa, sisi leo hatuna manabii waliovuviwa ambao wanaweza kutuambia kwa usahihi kusudi la Mungu ni nini, lakini ukweli wa jumla bado ni sahihi. Kwamba Mungu

anatumia mataifa ya ulimwengu kuwatia adabu watu wake. Anatumia mataifa ya ulimwengu kuwaadhibu watu wake.

Mungu hutumia mataifa ya ulimwengu kuwaongoza watu wake hadi mahali ambapo wanapaswa kumwamini. Mambo hayo yote ni miongoni mwa makusudi ya Mungu leo kama yalivyokuwa wakati huo. Kwa hiyo chochote ambacho Ashuru wanafikiri wanafanya, kwa kweli wanatimiza kusudi la Mungu.

Na hilo ni jambo ambalo tunahitaji kujikumbusha kila mara tunapotazama habari za jioni. Ni rahisi sana kwetu kupata kila kitu kutoka kwa sura. Loo, watafanya nini sasa? Nini kimetokea? Loo, jamani.

Vipi kuhusu watu hao? Vipi kuhusu nini kuhusu nini kuhusu Mungu? Kama nilivyopanga, ndivyo itakavyokuwa. Kama nilivyokusudia, ndivyo itakavyokuwa. Kifungu cha 25.

Nitamvunja Mwashuri katika nchi yangu na juu ya milima yangu nitamkanyaga kwa miguu. Nira yake itaondoka kutoka kwao mzigo wake kutoka kwa mabega yao. Hebu tuangalie nyuma katika sura ya 37 mistari ya 36 hadi 38 .

Waashuri wameteka ngome zote nchini isipokuwa mbili. Lakishi iko chini kwenye ukingo wa eneo la pwani na Yerusalemu. Inaonekana kama yote yameisha.

Malaika wa Mwenyezi-Mungu akatoka na kuwaua watu 185,000 katika kambi ya Waashuru. Na watu walipoamka asubuhi na mapema, tazama, hawa wote walikuwa maiti. Kisha Senakeribu, mfalme wa Ashuru, akaondoka na kurudi nyumbani.

Mm hmm. Ningependa, pia. Kwa hiyo, maneno haya yaliponenwa, yalikuwa ni unabii mahususi wa kile ambacho Mungu angefanya kwa Ashuru yenye nguvu.

Chochote wanachopanga, chochote wanachokusudia, makusudi ya Mungu yatatimizwa. Sasa, angalia kishazi katika 26 na 27. Hili ndilo kusudi ambalo limekusudiwa kuhusu dunia nzima.

Na hii ni nini? Mkono ulionyoozwa. Na itazame tena katika 27. Kwa maana Bwana wa majeshi amekusudia na ni nani atakayebatilisha? Mkono wake umenyooshwa na nani ataurudisha nyuma? Ukirudi kwenye sura ya 10.

Turudi huko. Sura ya 10, ubeti wa nne ndio mwisho wa shairi lililoanza saa tisa, nane. Beti nne.

Kila mshororo unaishia na mstari uleule ulio nao katika ubeti wa nne wa 10. Na wa nne. Kwa hayo yote, hasira yake haikugeuka na mkono wake bado umenyooshwa.

ngumi ya Mungu imeinuliwa. Ingawa Ashuru inaweza kuonekana kuwa na nguvu, ni ngumi ya Mungu ambayo mwishowe itaitana Ashuru kutoa hesabu. Na kwa hiyo, Mungu asema, ikiwa utakuwa na wasiwasi kuhusu jambo fulani, usijali kuhusu Ashuru.

Uwe na wasiwasi juu ya Mungu. Fanya makusudi yako dhidi ya makusudi yake na utaenda kwenye ukuta wa matofali. Lakini weka makusudi yako kupatana na makusudi yake.

Na majira ya kuchipua yajayo, tutasoma kuhusu mkono wenye nguvu wa Mungu. Kwa sleeve iliyopigwa. Kutetea watu wake.

Kwa hivyo, ni suala la hali yetu tu ambalo huamua ikiwa ngumi hiyo itatua juu yetu au ikiwa inatua kwa maadui zetu. Na cha kufurahisha, kama tutakavyoona katika Isaya 53, mzizi kutoka mahali pakavu ni mkono wenye nguvu wa Mungu ulionyoshwa ili kuukomboa ulimwengu. Sawa, tunapaswa kuendelea hapa kulingana na wakati tulionao.

Kwa hivyo, kama ninavyosema, inaonekana kwangu kwamba utendeji huo wa mfano wa Babeli unakuja kwenye mtazamo wake kwa Ashuru. Na kauli kwamba chochote kinachotokea hapa, Mungu ndiye anayesimamia. Sawa, wacha tuendele.

Sasa tunafika kwenye hotuba, ujumbe ulioelekezwa dhidi ya taifa mahususi. Ufalme wenye nguvu na jirani wa karibu. Ufilisti, kumbuka, iko chini kwenye pwani ya kusini-magharibi ya Yuda.

Ikiwa unatazama ramani hapa, Yuda yuko hapa. Ufilisti iko chini hapa pwani. Inajumuisha miji mitano.

Na hiyo miji mitano ilikuwa miji ya Wafilisti. Na Wafilisti na Wayuda walikuwa wamepigana daima juu ya nchi ya vilima kati yao. Yuda yuko hapa kwenye ukingo.

Ufilisti iko chini hapa pwani. Na katikati ya hizo mbili kuna vilima vingine viitwavyo nyanda za chini. Na Wayudea wanasonga daima kuelekea pwani.

Wafilisti wanazidi kusonga mbele kuelekea kwenye ukingo. Na eneo hilo, nyanda za chini, likawa katika historia yake yote eneo la mabishano kati yao. Kwa hiyo, katika mwaka ule aliokufa mfalme Uzia, nimewatajia hapo awali kwamba tarehe za Hezekia na Ahazi ndizo zenye matatizo zaidi kati ya wafalme wote wa Israeli na Yuda.

Lakini pengine Ahazi alikufa mwaka wa 716 hivi. Je! Ndiyo, nina makosa. Kwenye maelezo, nina 516. Hiyo si sahihi. Inaonekana kwamba Ahazi alikufa mwaka wa 716. Kwa hiyo, tunaendelea kwa wakati sasa. Isaya alipata maono yake mwaka 739. Damasko iliharibiwa mwaka wa 732. Samaria iliangamizwa mwaka 722.

Na sasa tunashuka hadi 716. Katika mwaka ambao Mfalme Ahazi alikufa, ujumbe huu ulikuja. Usifurahi, Ee Ufilisti, ninyi nyote, kwamba fimbo iliyowapiga imevunjika.

Kwa maana katika fimbo ya nyoka atatoka fira. Matunda yake yatakuwa nyoka wa moto anayeruka. Wazaliwa wa kwanza wa maskini watalisha, na wahitaji watalala salama.

Lakini nitaua mzizi wako kwa njaa, na mabaki yako itawaua. Pengine anachorejelea Isaya hapa ni, jamani, mfalme wa Yuda, adui yetu wa kurithi, amekufa. Kwa hiyo, hii ni nafasi yetu kubwa.

Na Isaya anasema, hapana. Hapana, sivyo. Sio nafasi yako kubwa, kwa sababu hatima yako tayari imefungwa.

Hasa, nataka utambue mustakabali tofauti wa Ufilisti na Yuda ulio hapa. Ni nini mustakabali wa Ufilisti kulingana na 29, 30, na 31? Njaa, uharibifu, kifo, ndiyo. Lakini ni nini wakati ujao wa Yuda kulingana na mstari wa 32? Kimbilio.

Bwana ameiweka msingi Sayuni, na ndani yake walioteswa wa watu wake watapata kimbilio. Hii ni mada ambayo inaendelea kujirudia. Tutakuwa na sababu ya kuizungumzia tena baada ya dakika chache kuhusu Moabu.

Lakini mada ni kwamba kutakuwa na mabaki. Uharibifu unaweza kuja, lakini kutakuwa na mabaki. Mungu ameweka msingi wa Sayuni.

Na hili ndilo jambo ambalo nimelieleza tena na tena. Uharibifu kamwe sio neno la mwisho lililokusudiwa na Mungu. Je, kutakuwa na uharibifu? Ndiyo.

Lakini haikusudiwa kuwa ya mwisho. Mabaki watarudi. Wafilisti, hapana.

Na kuwa na uhakika, wamekwenda. Wafilisti hawapo kama watu leo. Lakini watu wa Mungu wanafanya hivyo.

Juu ya magumu yote, Bwana ameiweka Sayuni. Na ndani yake, walioteswa wa watu wake watapata kimbilio. Mungu hutimiza neno lake.

Kwa hiyo tena, suala hili, kwa nini uwaamini Wafilisti? Wafilisti wanaenda kuangamizwa. Na ikiwa kungekuwa na tumaini lolote kwao, itakuwa kwa Mungu wako. Kwa nini unaamini mataifa? Kama unavyojua, kuna mabishano haya ya mara kwa mara kuhusu ni kiasi gani baba zetu waanzilishi waliamini.

Na unaweza kupata hoja kwa upande wowote. Lakini inafurahisha kwangu kwamba Washington inaweza kusema, epuka kuunganisha miungano. Ninaamini kwamba silika yake inakua nje ya Biblia.

Kwa sababu tena na tena, Mungu anawaambia watu wake, msiwatumainie mataifa. Huwezi kuifanya. Sasa, unasema, unaweza kuthibitisha hilo? Hapana, siwezi.

Lakini nadhani inavutia sana. Kwa wazi, muungano na Wafaransa ulikuwa muhimu sana kwa uhai wa Mapinduzi ya Marekani. Na bado, na bado, Washington inaweza kusema, angalia.

Jihadharini. Sawa. Maoni yoyote, au maswali kuhusu kile ambacho tumeshughulikia hapa katika mistari ya 24 hadi 32 katika sura ya 14? Je, tunajifunza nini hapa? Umepata nini kutokana na nilichokuwa nikisema? Ndiyo.

Na tumekuwa tukisema, na wewe huamini mataifa, huamini wengine kwa sababu wataangamizwa pia. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo, usiwaamini mataifa kwa sababu wao pia watahukumiwa. Nani asiyejua hilo? Hawawezi kufuata mataifa. Lakini ni vigumu kidogo, ningefikiri, kwao kujua ni taifa gani la kufuata, ama la kufanya.

Sawa, nadhani jibu ni, usifuate taifa lolote. Lakini kama wao ni sehemu ya taifa. Loo, vema, anasema, mwamini Mungu wa Yuda.

Msiwaamini wafalme wa Yuda. Mwamini Mungu aliyelileta taifa hili. Ameiweka Sayuni, naye ataifanya kuwa mahali pa kukimbilia.

Hiyo ni kweli. Unaposema taifa, unazungumzia wafalme, viongozi wa mataifa, na watu wa namna hiyo, ambao hawajifanyii kumpenda Mungu. Angalau baadhi yao hawajifanyi, baadhi yao walikuwa wanajifanya.

Lakini, anasema, na hatimaye tutafikia hatua hiyo, anasema, hata wafalme bora zaidi wa kibinadamu, hata wafalme wa kibinadamu waaminifu zaidi, si Mungu. Na ukiweka imani yako kwao, wao pia watakupungukia. Mungu pekee ndiye hatakuangusha.

Hapana, sivyo. Na, wafalme wa Kiisraeli walipaswa kuwa daima wakielekeza zaidi ya wao kwa Mungu. Walipoanza kujikusanyia madaraka na kuanza kujielekeza kwao, hapo ndipo shida ilipozuka.

Ndio, na hilo ndilo jambo ambalo nilikuwa nikijaribu kueleza. Mkono huo ulionyoshwa unaweza kunyooshwa katika hukumu, au unaweza kunyooshwa katika ukombozi, na ni juu yetu jinsi ulivyo. Ndio, ndio, hakika, hakika.

Vema, hebu tusonge mbele sasa hadi kwenye chumba cha ndani kinachofuata, na kuna hali ambayo tunaruka tu kuvuka Bahari ya Chumvi. Wafilisti wako hapa nje, Yuda yuko hapa, hii hapa Bahari ya Chumvi, hii hapa Moabu. Moabu na Yuda kila mara walikuwa na uhusiano wa aina fulani.

Kumbuka Ruthu alitoka wapi, na alishirikiana jinsi gani na familia hiyo? Kwa sababu walikuwa wametoka Bethlehemu, wakaenda Moabu kwa sababu kulikuwa na njaa katika Yuda. Kwa hivyo tena, hapa kuna aina hii ya uhusiano wa quid pro quo kati yao. Inawezekana sana, ni kweli leo, eneo hili hapa sasa ni kavu kabisa.

Ninapaswa kufanya upya mstari wangu hapa. Ukiona picha ya setilaiti leo, hii kwa kweli ni karibu mabwawa yote ya chumvi, na Bahari ya Chumvi iko hapa juu. Maji mengi yametolewa nje ya Yordani na Israeli na Yordani hivi kwamba Bahari ya Chumvi inazidi kufa kila wakati.

Lakini kuna uwezekano kwamba katika historia ya kale, Bahari ya Chumvi pia iliinuka na kuanguka kama Maziwa yetu Makuu yanavyofanya, na kwamba ilikuwa rahisi kupata kutoka Yuda hadi Moabu. Hawakuwa na kwenda kutoka Bethlehemu njia yote juu kuzunguka mwisho wa kaskazini hadi eneo hili. Sasa kuna mjadala mkubwa kuhusu mahali hasa Moabu ilikuwa.

Eneo hili hapa lilikuwa eneo ambalo walipewa Reubeni, kabila la Reubeni. Na eti, hii ndiyo nchi ya Moabu hapa chini. Lakini miji mingi inayorejelewa hapa katika Isaya, kwa kweli, iko juu hapa.

Inaonekana kwamba Wamoabu walikuwa wamelisukuma kabila la Reubeni nje mapema. Kuoana nao, mambo ya aina hiyo yote. Hivyo kwa kweli, eneo hili lote katika nyakati za Biblia linajulikana kama Moabu.

Au niseme, wakati wa Ufalme wa Muungano, wakati wa Daudi na wafalme baada ya hapo. Kwa hivyo, tunapozungumza juu ya Moabu hapa, tunazungumza juu ya eneo la mashariki mwa Bahari ya Chumvi ambalo Yuda lilikuwa na mwelekeo wa kutegemea. Edomu iko hapa chini kusini.

Na Edomu na Yuda hawakuwahi kuwa na uhusiano mzuri. Waedomu walikuwa wakijaribu kila mara kusukuma mbele hadi katika eneo la Yudea. Wayuda walikuwa wakitafuta kudhibiti eneo hili kila mara.

Na kwa hivyo kimsingi kuna chuki kati ya Yuda na Edomu. Lakini hiyo haikuwa kweli kwa Moabu. Uhusiano mgumu zaidi.

Wakati mwingine uadui, wakati mwingine linda urafiki. Na ni kwa njia hiyo ndipo tunaweza kuona kinachoendelea katika sura hii. Katika 15, 1 hadi 9, ni toni gani kuu katika shairi hili? Je, unaona maneno yaliyorudiwa hapo? Ni huzuni.

Hiyo ni kweli kabisa. Katika mstari wa 2, Moabu anaomboleza. Katika mstari wa 3, kila mtu analia na kuyeyuka kwa machozi.

Mstari wa 4, wanapiga kelele. Mstari wa 5, moyo wangu unalia. Mwisho wa mstari wa 5, ni kilio cha uharibifu.

Na kadhalika. Aya ya 8. Na tena, watu wanaoandika maoni hutumia muda mwingi kujadili hili. Lakini inaonekana kwamba kwa ujumla, harakati ni kutoka kaskazini hadi kusini.

Miji inayorejelewa. Inaonekana unaanzia kaskazini. Sio kabisa.

Lakini hata hivyo, inaonekana kana kwamba harakati iko hivi. Na unaweza kufikiria basi wakimbizi ambao wanakimbia. Kwa sababu Waashuru wangukuwa wanashuka kwenye Barabara Kuu ya Mfalme kutoka Damasko kuelekea kaskazini.

Na hivyo, mashambulizi yangukuwa kutoka kaskazini kuelekea kusini. Na unaona watu hawa wakikimbia kutoka kwa majeshi ya Waashuru yanayokuja. Sijui kama umeona picha za Vita vya Pili vya Dunia.

Lakini kuna picha moja haswa ambayo nimeona inavutia sana. Ni barabara kutoka kaskazini mwa Ufaransa kuelekea Paris. Na ni baada ya Wanazi kushinda na Ufaransa kusalimu amri.

Na barabara imejaa kabisa vitu. Buggies za watoto, nguo, meza za jikoni, pikipiki, magari. Vitu vyote ambavyo wakimbizi walijaribu kuchukua pamoja nao.

Na walipozidi kuogopa, waliondoka kwenda juu na kuondoka kutoka kwa vikosi vya Nazi vilivyokuja. Hivyo ndivyo ninavyofikiria ninaposoma sura hii. Je, utawaamini Wamoabu? Je, utafikiri kwamba wanaweza kukutoa kwenye fujo uliyonayo? Hapana.

Hawataweza kujiokoa wenyewe. Na hawataweza kuhifadhi vitu vyao wanapoenda. Mstari wa 7. Kwa hiyo, wingi walioupata na walichojiwekea akiba wanakichukua juu ya kijito cha mierebi.

Na kijito hicho kiko hapa chini katika eneo hili. Kujaribu kuokoa bits na vipande vya accumulations ya maisha yao. Naye anasema, mstari wa mwisho, mstari wa 9. Maji ya Duboni yamejaa damu.

Dubon ilikuwa moja ya miji mikubwa. Kwa maana nitaleta juu ya Duboni, hata zaidi, simba kwa ajili ya watu wa Moabu waliookoka kwa ajili ya mabaki ya nchi. Kwa hiyo hata wale waliosalia wanaojaribu kutorokea kusini wanaenda kuliwa na simba huyu anayekuja kutoka kaskazini.

Sasa nina uhakika inahusiana na umri wangu. Lakini ninaangalia vitu ambavyo, na sitamleta mke wangu katika hili, ambalo nimepata kwa miaka mingi. Na kama mtu alisema, hakuna mifuko katika sanda.

Na bado ni kiasi gani cha maisha yetu kinatumika katika kupata, kupata ? Tena, sisi katika nchi hii tumeepushwa na yale mengi ya ulimwengu yamepitia. Katika suala la kupoteza kila kitu.

Kama wewe, kama unajua kuhusu historia ya Ulaya, kati ya 1615 na 1645, ilikuwa kimsingi miaka 30 ya vita visivyoisha katika Ulaya ya Kati. Inasemekana kwamba huko Ujerumani katika miaka hiyo 30, nusu kamili ya watu walikufa. Walianza mnamo 1615 na milioni 12 na mnamo 1645 walikuwa na milioni 6.

Miji ilipigana tena na tena na tena. Na tena, ununuzi wetu wote, ununuzi wetu wote, kwa nini? Kwa nani? Kwa hivyo, unasema, Oswald, unafikiri sote tunapaswa kuwa watawa na watawa? Hapana, sikusema hivyo. Lakini nilisema tu kwamba ninajiambia tu hivyo, kadiri ningekuambia, inamaanisha nini kushikilia mambo kwa wepesi? Ni sawa kabisa.

Ni mambo tu. Mambo tu. Kwa hiyo, ninalia kwa ajili ya Moabu, anasema.

Usiwaamini. Usiamini kwamba wanaweza kutatua matatizo yako. Wana matatizo yao wenyewe.

Na watapoteza vitu vyote walivyopata. Tutaendelea hadi 16 basi. Peleka mwana-kondoo kwa mtawala wa nchi.

Kutoka Sila, kwa njia ya nyika, mpaka mlima wa binti Sayuni. Naam, tena, Sila yuko chini katika eneo hili. Inaweza kumaanisha mji wa Petra.

Baadhi yenu mmeona picha za hilo, jiji la mwamba ambapo nyumba zote na kila kitu kilikatwa kwenye kuta za korongo katika eneo hili. Tuma kutoka Sila, mwamba, kwa mtawala wa nchi. Vema, tukiishia hapo hapo, tunaweza kufikiri ni mtawala wa Moabu.

Lakini wewe endelea. Kwa mlima wa binti Sayuni. Kama ndege wanaokimbia, kama kiota kilichotawanyika, ndivyo walivyo binti za Moabu kwenye vivuko vya Arnoni.

Arnoni inapitia hapa hadi kwenye Bahari ya Chumvi. Watu hawa ambao una mwelekeo wa kuwaamini, watakuwa wakituma ujumbe kwa mtawala wako. Mtawala juu ya Mlima Sayuni.

Na watasema nini? Mstari wa 3, 4, na 5. Toa shauri. Toa haki. Fanya kivuli chako kama usiku katika urefu wa adhuhuri.

Wahifadhi waliofukuzwa. Usimdhihirishe mtoro. Na watu waliofukuzwa wa Moabu wakae kati yenu.

Uwe kimbilio kwao kutokana na mharibifu. Wakati dhalimu hayupo tena na uharibifu umekoma. Na mwenye kukanyaga ametoweka katika ardhi.

Wamoabu wanauliza nini? Wanaomba hadhi ya kimbilio la Yuda. Usiwaamini. Itakuja siku watakugeukia wewe.

Sasa kifungu hiki kinachofuata ni cha maana sana sana. Aya 5. Kisha kiti cha enzi kitawekwa. Mfalme.

Na itaanzishwa katika... Toleo langu hapa linasema upendo thabiti. Matoleo mengine yanasema nini? Sawa, hilo ndilo neno linalofuata, sivyo? Kiti cha enzi kitawekwa katika nini? Rehema? Kupenda wema? Je, kuna mtu yeyote anayekisia ni neno gani la Kiebrania tunalozungumzia? Hesed. Ndiyo.

Ndiyo. Hili ndilo neno la Kiebrania ambalo tumezungumza juu yake hapo awali. Na utasikia kutoka kwangu tena.

Neno lisiloweza kutafsiriwa kwa Kiingereza. Hakuna neno moja la Kiingereza linalonasa kila kitu ambacho neno hili katika Kiebrania linamaanisha. Upendo, rehema, fadhili, neema, huruma, uaminifu, upendo thabiti, fadhili zenye upendo.

Na orodha inaendelea na kuendelea. Ibada yenye shauku, isiyo na mwisho ya mtu wa hali ya juu kuliko aliye duni, haswa asipostahili. Neno ambalo hadi sasa ni la kipekee kwa Kiebrania.

Ambayo ni ya ajabu. Msamiati mwingi wa Kiebrania unaweza kupata katika lugha zingine za Kisemiti. Sio neno hili.

Neno hili linapatikana mara 250 katika Agano la Kale. Karibu robo tatu yao inamrejelea Mungu. Kwa hivyo, kiti hiki cha enzi kitawekwa alama juu ya yote na aina hii ya upendo wa kujitolea.

Na tumezungumza juu ya ushairi wa Kiebrania hapo awali. Kwamba inaashiriwa na kitu hiki kinachoitwa usawa. Ambapo kishazi kimoja kitarudiwa kwa kutumia visawe.

Naam, kisawe cha hesed ni neno la pili ulilionalo hapa. Uaminifu. Ambayo pia inaweza kutafsiriwa ukweli.

Lakini sio ukweli kama wazo. Ni ukweli katika uhusiano. Ni kuwa kweli pia.

Mfalme huyu atadhihirisha upendo wa kujitolea. Mfalme huyu atakuwa mwaminifu kwa kila ahadi aliyowahi kutoa. Ahadi hii italeta, na hili linakuja neno linalofuata la Kiebrania ambalo tumezungumza juu yake hapo awali.

Mfalme huyu ataleta mishpat . Neno mara nyingi hutafsiriwa haki au hukumu. Hizo si tafsiri mbaya.

Lakini neno hilo lina maana zaidi ya hilo. Inamaanisha utaratibu wa kimungu. Ulimwengu wa ukosefu wa haki ni ulimwengu ambao hauko katika mpangilio ambao Mungu alikusudia.

Lakini sio tu usawa wa kisheria ambao tunazungumza hapa. Ni yule anayerudisha utaratibu wa Mungu uzima. Na neno la mwisho basi ni kwamba atafanya yaliyo sawa.

Lo! Na atafanya wapi? Mstari wa 5. Hapo katikati. Atafanya wapi? Katika hema la Daudi.

Na hiyo inavutia. Si nyumba ya Daudi. Sio ikulu ya Daudi.

Katika hema la Daudi. Unafikiri ni kwa nini wanasema hivyo? Na hakuna jibu lisilofaa hapa. Sijui ni nini.

Loo, maskani? Ndio, inaweza kuwa kumbukumbu ya wazo hilo. Ndiyo, Daudi anaweza kuwa mwakilishi. Lakini kwa nini hema? Hiyo ndiyo ninavutiwa nayo.

Ndio, ndio. Inaweza kuwa, inaweza kuwa. Sawa.

Hakuna mitego ya ufalme. Ndiyo, hema linaweza kuhamishika sana. Hema halidumu sana.

Inashangaza kwamba Amosi anatumia usemi huu huu. Akiwa huko juu akitoa unabii katika ufalme wa kaskazini wa Israeli na kusema kwa sura nane na nusu imekuwa hukumu na uharibifu usiohifadhiwa. Na kisha katika mistari sita au saba ya mwisho ya kitabu, anasema, naam, lakini hema ya Daudi itarekebisha na kurejeshwa na itakuwa dari kwa watu.

Kwa hivyo tena, inaonekana kana kwamba una wazo hili la Mungu kwa njia yake mwenyewe, sio kwa njia ya mitego ya wanadamu na nguvu. Na nadhani kuhusiana na hili ambapo Yesu alichagua kuzaliwa, si katika jumba la kifalme, bali katika ghala. Kwa hiyo, jambo litakalomtia alama mfalme huyu halitakuwa ikulu yake.

Itakuwa tabia yake. Hiyo ni ngumu sana kwetu kukubaliana nayo. Sawa, wacha tuendelee.

Mstari wa 6 unatuambia tatizo ni nini. Kiburi. Kiburi.

Hapa tupo tena. Tutaingia kwenye hili moja kwa moja kupitia sura hizi 66. Wanadamu wanapojiinua dhidi ya Mungu, matokeo yake yanatabirika kabisa.

Wanaenda kudhalilishwa. Si kwa sababu Mungu ana wivu kwa nafasi yake. Si kwa sababu kwa namna fulani ya kikatili atasema, vema, huwezi kunifanyia hivyo.

Hapana, ni ukweli tu. Ikiwa nitavunja ngumi yangu kupitia kioo huko nyuma, mambo mawili yatatukia. Namba moja, glasi itavunjika na nitakatwa.

Kwa nini? Kwa sababu Mungu ananichukia? Hapana, kwa sababu hivyo ndivyo ulimwengu umeumbwa. Na ni kitu kimoja. Mungu pekee ndiye aliyetukuka.

Nikijaribu kujiinua dhidi yake, matokeo yanatabirika sana. Haitafanya kazi. Hivyo hapa ni tena.

Na kisha unarudi kwenye mada hii ya kulia. Mstari wa 7, Moabu na aomboleze kwa ajili ya Moabu. Hebu kila mtu aomboleze, aomboleze, akiwa amepigwa kabisa.

Je! ni tamathali gani ya usemi inayotumika katika mistari ya 8, 9, na 10? Ni taswira gani inatumika hapo? Shamba la mizabibu, ndiyo, ndiyo. Mizabibu, ambao utaonekana tena. Katika ulimwengu wa Mashariki ya Karibu, divai inahusishwa na furaha na kicheko.

Sio lazima ulevi kama tunavyofikiria, lakini hata hivyo, umepata mavuno mazuri. Utakuwa na vitu vya kunywa wakati wa baridi. Huwezi kunywa maji, hivyo unahitaji kitu cha kunywa.

Kwa hiyo kutakuwa na divai ya kunywa, sababu ya furaha na shangwe. Na Mungu anasema, hapana, haitatokea. Sio furaha na shangwe, bali kulia na kuomboleza.

Na Moabu anafananishwa na mizabibu. Unaiona hapo, hasa katika mstari wa 8. Wamepiga chini matawi yake, ambayo yalifikia Yaseri, na kupotea jangwani. Ni chipukizi kuenea nje na kupita juu ya bahari.

Pengine Bahari ya Chumvi inazungumzwa. Kwa hiyo, Moabu ni kama mizabibu uliotandazwa na kuenea. Lakini mimi nalia kwa kilio cha Yaseri kwa ajili ya mizabibu wa Sibme .

Nakuliza kwa machozi yangu, Ee Heshboni na Eliella , kwa maana juu ya matunda yako ya kiangazi na mavuno yako, kelele imekoma. Furaha na shangwe zimeondolewa katika shamba la matunda. Katika mashamba ya mizabibu, hakuna nyimbo zinazoimbwa, hakuna shangwe, na hakuna mtu anayekanyaga divai katika mashinikizo.

Nimemaliza kelele. Kwa hiyo, viungo vyangu vya ndani vinalia kama kinubi kwa ajili ya Moabu. Hiyo ni aina ya kuvutia.

Tumbo langu linamlilia Moabu. Ubinafsi wangu wa ndani kwa Kier Haresseth . Mojawapo ya mambo ambayo ninaona ya kuvutia hapa ni, angalia viwakilishi katika mistari ya 9, 10, na 11.

Unapofanya masomo ya Biblia, inalipa kila wakati kuangalia viwakilishi. Je, ni viwakilishi vikubwa vipi katika 9, 10, na 11? Mtu wa kwanza. nalia.

Nakuliza kwa machozi yangu. Nimekomesha kelele. Sehemu zangu za ndani zinaomboleza.

Ubinafsi wangu wa ndani. Sasa, nashangaa kwa nini ni hivyo. Kwanza kabisa, huyu mtu wa kwanza ni nani? Nadhani tuna chaguzi mbili.

Ni nini? Mungu ni chaguo moja. Nini kingine? Isaya. Nadhani ndivyo hivyo.

Sasa, kwa nini? Tuseme ni Isaya. Kwa nini Isaya angeomboleza kwa ajili ya Moabu? Nadhani hiyo ni kweli kwa ujumla. Lakini Moabu ndiye pekee ambaye tunamlilia katika sehemu hii yote.

Inaweza kuwa maombolezo hayo. Kwamba ninaomboleza kwa sababu Moabu haisikii. Kwamba Isaya anashindwa.

Labda. Ikiwa haoni mabadiliko yoyote, anabadilika. Nadhani hiyo ingekuwa kweli hasa ikiwa ingeelekezwa kwa Yuda.

Na hiyo ni kweli katika sehemu nyinginezo za kitabu hicho. Lakini hapa Moabu ni jirani yao. Mawazo mengine yoyote? Je, bado unamfikiria Isaya? Ndiyo.

Ndiyo. Ndiyo, nadhani sehemu kubwa ya njia hiyo ni Isaya akizungumza kwa niaba ya Mungu. Kuzungumza kama Mungu.

Naam, nadhani uwezekano mmoja ni udhihirisho wa ukaribu huu ambao umekuwepo kati ya Yuda na Moabu. Hatalilia Edomu. Hatawalilia Wafilisti.

Lakini anahisi uchungu kwa wale ambao wamekuwa karibu zaidi kihistoria. Nadhani huo ni uwezekano mmoja. Uwezekano mwingine, ikiwa ni Mungu na dalili moja, nimekomesha kelele.

Vema, huyo si Isaya. Isaya hajakomesha kelele. Mungu ana.

Ikiwa ni kumbukumbu kwa Mungu, basi inaweza kurudi nyuma kabisa. Kumbuka babu wa Moabu ni nani? Mengi. Moabu na Amoni ni wazao wa Lutu.

Kwa hivyo labda inarudi nyuma sana kwamba Mungu anahisi mshikamano maalum kwao kwa sababu ya muunganisho kupitia Lutu. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Oh, bila shaka. Ndiyo, ndiyo.

Wote Edomu na Moabu, Musa aliomba ruhusa ya kusafiri katika nchi zao na kwamba wangejipatia chakula chao wenyewe. Hawangefanya lolote. Na Edomu na Moabu wakakataa.

Ilibidi waende nje kuzunguka jangwa. Na walipokuwa wakifanya hivyo, Waedomu na Wamoabu walikuwa wakiwafanyia mambo mabaya. Kwa hivyo, ndio, ndio, kuna karne na karne na karne za uadui.

Nami nimekuwa katika Israeli. Wakati mwingine nimekuwa nikitaka kuinua miguu yangu kwa kuhofia ardhi ingetoka damu. Sawa.

Hebu tuangalie mistari 12 hadi 14. Angalia 16:12 na sasa tuangalie nyuma katika 15.2. Katika shida zao, wana mwelekeo wa kufanya nini? Mgeukie Mungu wao. Na Isaya anasema nini kuhusu hilo? Ni bure.

Ni bure. Ndiyo, ndiyo. Ulimwenguni kote usiku wa leo, wanaume na wanawake wanaenda kwa miungu isiyo na maana ili kuwakomboa.

Huko India usiku wa leo, kwa moto huo mbaya, wa kutisha, wanaenda kwa miungu yao kutafuta faraja. Na hawataipata. Sijawahi kusahau kabisa.

Nilikuwa nikitembea barabarani huko Bangalore na kupita karakana ndogo. Na nikagundua kuwa yule jamaa mle ndani alikuwa akitengeneza sanamu. Alikuwa akitengeneza mungu wa kike wa tembo.

Nami nikawazia, jamani, zungumza juu ya ubatili. Lakini hapo ni. Kwa namna fulani au nyingine, sina budi kuutawala ulimwengu huu.

Kwa namna fulani au nyingine, sina budi kupata mamlaka ambazo ziko hapa zimewekwa katika uungwaji mkono wangu. Na tena na tena, Isaya anasema, hapana, hapana. Alikuumba.

Humfanyi. Lakini hatuwezi kabisa kupata hilo kupitia vichwa vyetu. Mstari wa 13 na 14 basi.

Tena, kidogo siri. Toleo hili linasema hili ndilo neno ambalo Bwana alinena kuhusu Moabu hapo awali. Naam, huko nyuma haikuwa wazi kabisa kama vile tafsiri hii ingefanya hilo lionekane.

Katika miaka mitatu, kama miaka ya mfanyakazi aliyeajiriwa. Maneno hayo yatatokea tena katika kitabu. Na wazo ni kwamba, sawa, mimi ni mtumishi asiye na dhamana.

Nimejiuza kwa kijana huyu kwa miaka mitatu. Na ninaangalia siku. Kwa uangalifu kama yule mfanyakazi aliyeajiriwa angefuatilia siku ngapi, Mungu amesema miaka mitatu, miaka mitatu.

Na Moabu atatoweka. Na huu hapa tena, utukufu wa Moabu. Tumeona hapo awali.

Tutaona tena moja kwa moja kupitia kitabu. Dunia imejaa utukufu wa Bwana. Utukufu wangu, utukufu wako, utukufu wa taifa lolote.

Utukufu wa mtawala yeyote ni kama kiberiti ukilinganisha na jua. Ikilinganishwa na utukufu wa Mungu. Miaka mitatu na itatokea.

Nimesema hapo awali, nitasema tena. Mojawapo ya funguo ambazo Isaya anasisitiza kwamba zinathibitisha kwamba Yehova ni Mungu. Je! Anaweza kutabiri siku zijazo haswa.

Si, unajua, aina ya, vizuri kama hii itatokea. Sio horoscope. Miaka mitatu.

Moabu imetoweka. Naam, hilo lilifanyika? Nadhani ni dhahiri ilifanyika au kitabu hiki hakingekuwepo. Ndiyo, Mungu si sehemu ya ulimwengu huu.

Hajashikwa na mizunguko isiyoisha. Anasimama nje ya ulimwengu na Anaweza kusema, hiki ndicho kitakachotokea. Na hivyo, Anasema, msiwaamini mataifa.

Sawa. Dakika nne zimepita, sio mbaya. Maswali, au maoni kabla hatujaenda? Ndiyo.

Siku ya Magereza Israel inaonekana kuwa na washirika wengi. Hawana washirika wengi, sivyo? Hapana, hapana, hapana, hapana, hapana, hapana. Hapana, hapana, hapana.

Kitu kingine chochote? Ondoka nje ya Umoja wa Mataifa. Naam, nadhani hilo ni swali muhimu. Suala ni kwamba Marekani sio Israeli.

Kanisa ni Israeli. Ikiwa unataka kutafuta usawa wa moja kwa moja. Na kwa hivyo, kwa maana hiyo, sidhani, sidhani, hapa ninazungumza kibinafsi sana, inaonekana kwangu kwamba kukataza kulikuwa janga kubwa kwa kanisa.

Tulipojaribu kulazimisha maadili ya Kikristo katika taifa ambalo halikuwa, hata mwaka wa 1920, si la Kikristo kweli. Kwa hivyo, tena, ninachukua swali lako kwa uzito sana. Swali ni je, kuna ujumbe gani kwetu? Na ninaamini ujumbe ni kwamba, hatupaswi kutegemea, sisi kama Wakristo hatupaswi kutegemea mataifa ya wanadamu kwa usalama wetu.

Nadhani kwa muda mrefu, tumekuwa na dini ya kiraia nchini Marekani ambapo tumekuwa katika mfuko wa madalali wa madaraka. Na nadhani hiyo itabadilika sana katika miaka 50 ijayo. Na katika siku hizo, basi itabidi tufanye maamuzi fulani.

Je, tunamwamini nani? Lakini hata hivyo, binafsi, nina hisia kwamba tunapaswa kutenda kama raia wa Kikristo na lazima tupige kura dhamiri zetu kama Wakristo. Lakini kama sisi kujaribu kutekeleza maadili ya Kikristo juu ya taifa kimsingi kipagani, nadhani tutaweza kuwa katika matatizo. Inafurahisha sana na, unajua, nitajiingiza kwenye shida hapa.

Marufuku ilikuwa mafanikio makubwa ya kwanza ya ufeministi. Wanawake ndio walioleta Marufuku kupita. Cary Nation, wanawake wazuri wa Kikristo, waliwatia hatiani sana wanawake wa Kikristo.

Lakini ni ya kuvutia sana kwangu kujiuliza, je! Je, mambo yangu kuwa tofauti vipi ikiwa hatungepitisha marekebisho hayo? Kwa sababu nadhani inaweza kubishaniwa vyema kwamba Prohibition iliunda kundi la watu katika nchi hii. Kwa hivyo hilo ni jibu refu kwa swali tata. Lakini ninaamini kwamba ikiwa tutatafuta ulinganisho wa mtu mmoja-mmoja, si Israeli ya kale na Marekani, ni Israeli ya kale na Kanisa.

Na kwa hivyo, kuna ujumbe gani kwetu leo? Sawa, asante sana. Mungu akubariki. Tuonane wiki ijayo.

Huyu ni Dk. John Oswalt katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Isaya. Hiki ni kipindi namba 8, Isaya sura ya 14 hadi 16.